

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o
Horná 1632
022 01 Čadca

100863

Dátum vydania: 5.5. 2009
Dátum revízie:
Revízia:
Strana 1 z 7

1 IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ZMESI A SPOLOČNOSTI /PODNIKU

1.1 Identifikácia látky alebo zmesi: 100863 (V300)

1.2 Použitie látky/zmesi: čierny atrament na báze glykolu

1.3 Identifikácia spoločnosti/podniku:

Dovozca: Imaje S.A.
9,rue Gaspard Monge – BP 110
26501 Bourgs-lés-Valence cedex
France

Distribútor: ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o.
Horná 1632
022 01 Čadca
IČO: 36 398 187
Telefón: 00421-(0)41-433 200 5
Fax: 00421-(0)41-433 200 6

E-mailová adresa príslušnej osoby zodpovednej za kartu bezpečnostných údajov:
obchod@ondrasek.sk

1.4 Núdzový telefón: Toxikologické informačné centrum 00421-(0)2-547 741 66
24-hodinová konzultačná služba pri akútnych intoxikáciách

2 IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

2.1 Klasifikácia látky/zmesi: Zmes je klasifikovaná ako nebezpečná v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, zákona č. 163/2001 o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení neskorších predpisov a klasifikačných pravidiel smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES: **Xi; R41, R37/38; R52/53**

2.2 Negatívne fyzikálno-chemické účinky: Nie sú známe.

2.3 Účinky na zdravie ľudí: Dráždi dýchacie cesty a pokožku. Riziko vážneho poškodenia očí.

2.4 Účinky na životné prostredie: Škodlivý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia

2.5 Ďalšie informácie: Neuvádza sa.

3 ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1 Zloženie látky/zmesi: zmes obsahuje nasledovné látky

Názov látky	EC číslo	CAS číslo	Klasifikácia	Výstražný symbol	Koncentrácia (%)
¹ 2,2'-(etyléndioxy)dietanol	203-953-2	112-27-6	Xi; R36/37/38	Xi 	40-60%
2-[2-(2-butoxyetoxy)etoxy]etanol	205-592-6	143-22-6	Xi; R41	Xi 	20-30%
¹ Čierne rozpúšťadlo 3	-	-	-	-	5-10%
¹ Čierne rozpúšťadlo 29	-	-	-	-	1-5%

¹ Látka nemá predpísanú klasifikáciu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008

² koncentrácia trojvalentného chrómu v tomto komplexe je 5,8%

Chróm je esenciálny prvok pre ľudské telo a prírodu. Trojvalentný chróm má zvyčajne veľmi nízky toxický účinok, nie je karcinogénny a nie je veľmi škodlivý pre životné prostredie. Na druhej strane šesťvalentný chróm je vysoko toxický,

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV		
ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	100863	Dátum vydania: 5.5. 2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 2 z 7

karcinogénny a veľmi nebezpečný pre životné prostredie. Trojvalentný chróm v tomto produkte je bezpečný ak sa produkt používa tak ako je uvedené.

* Plné znenie R-viet je uvedené v bode 16.

4 OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1 Všeobecné pokyny: Neuvádza sa.

4.2 Pri nadýchaní: Pri expozícii nadmernému množstvu výparov premiestnite postihnutého z miesta expozície na čerstvý vzduch a zabezpečte pokoj. Pri ťažkostiach pri dýchaní poskytnite kyslík. Zabezpečte umelé dýchanie ak je dýchanie zastavené. Ihneď privolajte lekára.

4.3 Pri kontakte s pokožkou: Odstráňte kontaminované oblečenie a vyčistite pred opätovným použitím. Zasiahnuté časti pokožky, opláchnite veľkým množstvom vody a umyte teplou vodou a mydlom, ak je to možné. Pri pretrvávajúcom dráždivom účinku vyhľadajte lekársku pomoc.

4.4 Pri kontakte s očami: Nevyberajte kontaktné šošovky. Vyplachujte najmenej 15 minút vyplachujte vodou a ihneď vyhľadajte lekársku pomoc.

4.5 Pri požití: Pri požití malého množstva nie je známy škodlivý účinok a nie potrebné vyhľadať lekára. Zabezpečte postihnutému klud a nevyvolávajte zvracanie. Pri požití väčšieho množstva podajte 1-2 poháre vody. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc.

5 PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Vhodné hasiace prostriedky: Suchý chemický hasiaci prístroj, oxid uhličitý alebo penový hasiaci prístroj.

5.2 Hasiace prostriedky, ktoré sa nesmú použiť z bezpečnostných dôvodov: Neuvádza sa.

5.3 Osobitné riziká expozície: Pri použití silného prúdu vody alebo peny sa môže vytvárať penenie. Pri horení môžu vznikajú oxidy uhlíka a dusíka.

5.4 Špeciálny ochranný výstroj pre hasičov, výzbroj pre hasičské jednotky: Samostatný dýchací prístroj.

5.5 Ďalšie informácie: Zabráňte odtoku do kanalizácie vytvorením hrádze.

6 OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOĽNENÍ

6.1 Osobné preventívne opatrenia: Používajte adekvátne osobné ochranné pracovné prostriedky.

6.2 Environmentálne preventívne opatrenia: Zabráňte úniku kvapaliny do kanalizácie, vodných tokov alebo nízko položených priestorov. Upozornite úrady, ak zmes kontaminovala pôdu, vegetáciu alebo vodné toky.

6.3 Spôsoby čistenia: Uniknutú kvapalinu ohraničte inertným materiálom, mechanicky pozberajte a zneškodnite v súlade s platnou legislatívou. Oblasť vyčistite vodou tak aby nedošlo k jej úniku do vodných tokov.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o
Horná 1632
022 01 Čadca

100863

Dátum vydania: 5.5. 2009
Dátum revízie:
Revízia:
Strana 3 z 7

7 MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

- 7.1 Manipulácia:** Udržujte mimo dosahu detí. Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.
- 7.2 Skladovanie:** Nádobu skladujte pevne uzatvorenú. Skladujte na chladnom a suchom mieste pri teplote 4 - 49°C. Nevystavujte mrazu.
- 7.3 Osobitné použitia:** Neuvádza sa.

8 KONTROLA EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Medzné hodnoty expozície: Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) podľa Prílohy č.1 k Nariadeniu vlády č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci pre uvedené chemické látky obsiahnuté v zmesi:

Limity expozície pre zmes a jeho zložky neboli stanovené

8.2 Kontrola expozície:

8.2.1 Kontrola expozície na pracovisku: S látkou manipulujte v dobre vetraných priestoroch, v prípade tvorby prachu alebo aerosólu použite lokálne odsávanie.

8.2.1.1 Ochrana dýchacích ciest: V prípade vhodnej ventilácie nie je potrebná.

8.2.1.2 Ochrana rúk: Ochranné rukavice odolné voči zmesi (vinylové).

8.2.1.3 Ochrana zraku: Ochranné okuliare, dostupný prostriedok na výplach očí.

8.2.1.4 Ochrana kože: Noste ochranný odev na minimalizovanie kontaktu so zmesou.

8.2.2 Kontrola environmentálnej expozície: Zabráňte úniku prípravku do kanalizácie, odpadových a povrchových vôd.

9 FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie:

Fyzikálne skupenstvo:	kvapalné
Farba:	čierna
Zápach:	charakteristický

9.2 Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie:

pH:	cca 6,6	
Teplota varu/destilačný rozsah:	> 148°C	
Teplota vzplanutia:	> 110°C (PMCC)	
Horľavosť (tuhá látka, plyn)	-	
Výbušné vlastnosti:	-	
Medze výbušnosti:	dolná medza:	-
	horná medza:	-
Oxidačné vlastnosti:	-	
Tlak pár:	<1,0 mm Hg	
Relatívna hustota:		
Rozpustnosť:	vo vode:	čiasťočne
	v tukoch:	-
Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda:	-	
Viskozita:	58 eps pri 25°C	

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	100863	Dátum vydania: 5.5. 2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 4 z 7
---	---------------	--

Hustota pár:	cca 5,5
Rýchlosť odparovania:	<1

9.3 Ďalšie informácie:

Teplota tavenia:	< -10°C
Špecifická hmotnosť:	1,09

10 STABILITA A REAKTIVITA

Pri dodržaní predpísaných podmienok použitia a skladovania je zmes stabilná.

10.1 Podmienky, ktorých vzniku treba zabrániť: Neuvádza sa.

10.2 Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť: Zásadité látky pri zvýšenej teplote, kyseliny a silné oxidačné činidlá.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu: Oxidy uhlíka a dusíka.

10.4 Ďalšie údaje: Neuvádza sa.

11 TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Toxikokinetika, metabolizmus a distribúcia: Neuvádza sa.

11.2 Akútne účinky: Zmes ako taká nebola testovaná na akútne toxické účinky.

11.2.1. Akútna toxicita pre zložky :

2,2'-(etyléndioxy)dietanol: orálne, LD₅₀ (potkan) > 16,0 g/kg

2-[2-(2-butoxyetoxy)etoxy]etanol: orálne, LD₅₀ (potkan) = 5,3 g/kg

Čierne rozpúšťadlo 29: orálne, LD₅₀ (potkan) > 5,0 g/kg, dermálne, LD₅₀ (potkan) > 2,0 g/kg,

Inhácia: Nadýchanie môže spôsobiť kašeľ a nevoľnosť.

Dermálna: Opakovaný alebo dlhodobý kontakt môže spôsobiť sčervenie svrbenie a bolesť.

Orálna: Požitie môže spôsobiť nevoľnosť a zvracanie.

11.2.2. Dráždivosť: Môže spôsobiť podráždenie očí, sčervenania a bolesť.

11.2.3. Žieravosť: Neuvádza sa.

11.3 Senzibilizácia: Neuvádza sa

11.4 Toxicita po opakovanej dávke:

11.5 Účinky CMR (karcinogenita, mutagenita a reprodukčná toxicita):

11.5.1 Karcinogenita: Potkany ktoré prijímali v strave 4%-ný 2,2'-(etyléndioxy)dietanol počas dvoch rokov nevykazovali žiadny zjavný účinok.

11.5.2 Mutagenita pre zložky:

Čierne rozpúšťadlo 29: pozitívny AMES test

Čierne rozpúšťadlo 3 : pozitívny AMES test

Mikrojadrový test u škrečkov a myší – nemutagénny

Test na bunkovej kultúre čínskych morčiat V7GHGPRT - nemutagénny

Reprodukčná toxicita: Neuvádza sa.

11.6 Iné informácie: Neuvádza sa.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o
Horná 1632
022 01 Čadca

100863

Dátum vydania: 5.5. 2009
Dátum revízie:
Revízia:
Strana 5 z 7

12 EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Ekotoxicita: Nie sú dostupné údaje pre produkt.

zložky :

2,2'-(etyléndioxy)dietanol: $LC_{50} > 100\text{mg/l}$

Čierne rozpúšťadlo 29: LC_{50} (ryba, 96h) = 2,0 mg/l

EC_{50} (dafnia, 24 hod) – žiadny toxický účinok po 24 h pri koncentrácii 1000 mg/l

Zdroj: Karta bezpečnostných údajov výrobcu

12.2 Mobilita: Neuvádza sa.

12.3 Stálosť a odbúrateľnosť: 2,2'-(etyléndioxy)dietanol – BSK (20dní) 0,27p/p

12.4 Bioakumulačný potenciál: Neuvádza sa.

12.5 Výsledky posúdenia PBT: Neuvádza sa.

12.6 Iné nepriaznivé účinky: Neuvádza sa.

13 OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Vhodné metódy zneškodňovania: Zneškodňujte v súlade so zákonom č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Prázdny obal nepoužívajte opätovne.

13.2 Druh odpadu: Keď sa zmes a jeho obal stanú odpadom, musí im držiteľ odpadu priradiť kód odpadu podľa prílohy č.1 k vyhláske č.284/2001 Z. z., v znení neskorších predpisov. Nakladanie s odpadom podľa predpisov pre nakladanie s nebezpečnými odpadmi.

14 INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1 Cestná preprava (ADR) a železničná preprava (RID):

Zmes nepodlieha medzinárodným predpisom na prepravu nebezpečných vecí.

14.2 Námorná preprava (IMDG):

Zmes nepodlieha medzinárodným predpisom na prepravu nebezpečných vecí.

14.3 Letecká preprava (ICAO/IATA):

Zmes nepodlieha medzinárodným predpisom na prepravu nebezpečných vecí.

15 REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Hodnotenie chemickej bezpečnosti: Nie sú dostupné informácie o vykonaní hodnotenia chemickej bezpečnosti chemických látok obsiahnutých v zmesi.

15.2 Zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie uvedené na označení:

Symbol nebezpečnosti a označenie nebezpečenstva:

Dráždivý

Slovné označenie špecifického rizika (R-vety):

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV		
ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01Čadca	100863	Dátum vydania: 5.5. 2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 6 z 7

R41 Riziko vážneho poškodenia očí
R37/38 Dráždi dýchacie cesty a pokožku
R52/53 Škodlivý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia

Slovné označenie pre bezpečné použitie (S-vety):

S36 Noste vhodný ochranný odev
S37 Noste vhodné rukavice
S39 Použite ochranu očí a tváre
S61 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, kartou bezpečnostných údajov

15.3 Osobitné ustanovenia týkajúce sa ochrany zdravia alebo životného prostredia:

Na zmes ani na látky obsiahnuté v zmesi sa nevzťahuje povinnosť autorizácie podľa hlavy VII alebo obmedzenia podľa hlavy VIII Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006.

15.4 Vnútroštátne právne predpisy:

Korigendum k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES;
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 z 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006
Zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení neskorších predpisov;
Výnos Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 1/2009 z 15. januára 2009;
Zákon č. 405/2008 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
Zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov;
Zákon č.409/2006 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
Zákon č.478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší).

16 ĎALŠIE INFORMÁCIE

16.1 Úplný text viet označených písmenom R, ktoré sú uvedené v bode 2 a 3:

R41 Riziko vážneho poškodenia očí
R37/38 Dráždi dýchacie cesty a pokožku
R52/53 Škodlivý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia
R36/37/38 Dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV		
ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01Čadca	100863	Dátum vydania: 5.5. 2009 Dátum revízie: Revízia:
		Strana 7 z 7

16.2 Odporúčania na odbornú prípravu: Vid' Zákonník práce zákon č. 311/2001 Z.z., v znení neskorších predpisov. Oboznámenie sa s pravidlami o bezpečnosti, ochrane zdravia človeka a ochrane životného prostredia.

16.3 Odporúčané obmedzenia z hľadiska používania: Neuvádzajú sa.

16.4 Účel karty bezpečnostných údajov:

Cieľom karty bezpečnostných údajov je umožniť užívateľom prijať potrebné opatrenia súvisiace s ochranou zdravia a bezpečnosťou na pracovisku a s ochranou životného prostredia.

16.5 Zdroje kľúčových dát: Táto karta bezpečnostných údajov svojim obsahom zodpovedá požiadavkám Prílohy II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006. Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná na základe informácií o zmesi poskytnutých dodávateľom - firmou ONDRÁŠEK Slovakia, s.r.o. Klasifikácia zmesi bola vykonaná na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008.

16.6 Zmeny vykonané pri revízii: -

16.7 Použitie zmesi: Zmes by nemala byť použitá na žiadny iný účel ako je určený